

Zindelijkheid: vervanging Plaspoot door gesprekstoel

20/03/2025

Christel Daenen, stafmedewerker
Themateam Zindelijkheid K&G

Opgroeien

Kind & Gezin

Zindelijkheid...

- nog steeds erg actueel
- belangrijk om ouders tijdig en goed te ondersteunen
- met actuele informatie en materialen

1. Welke (recente) informatie is er vandaag?

2. De Plaspoot stopt. Voorstel ter vervanging: download met vragen om gesprek te ondersteunen.

Hiervoor vragen we jullie feedback!

Een kort overzicht...

2019: campagne zindelijkheid met AI-
campagnebeeld en de Plaspoot (vnl.
verdeeld vanuit kinderopvang)

Opgroeien

Kind & Gezin

2019

campagne zindelijkheid met de plaspoort

(tool om gesprek te ondersteunen over
zindelijkheid)

Opgroeien

Daaropvolgende acties

- Visie Opgroeien afstemmen met visie Onderwijs
 - Gezamenlijk brochure update
 - Kernboodschappen blijven
 - ZH = ontwikkelingsproces
 - Gedeelde verantwoordelijkheid
 - Belang van positieve, niet-problematiserende aanpak
 - Ouders nood aan ondersteuning
 - Informatie op website werd verder aangevuld (zie verder)

Informatie werd aangevuld.

Alle info en linken te vinden op website K&G 'zindelijkheid'

Zindelijkheid | Kind en Gezin

Filmpje 1000 dagen samen: Zindelijkheid

Je kind wordt stap voor stap zindelijk

Zindelijk worden is een **natuurlijk rijpings- en een leerproces**. Waar het zindelijk worden bij het ene kind vlot verloopt, kan het bij een ander wat meer moeite en tijd kosten. Bij **Kind en Gezin** heb je **tips en adviezen** en **podcast** samenvattingen (in: doe je samen, ouders, opvang, grootouders... Het is belangrijk om **tijdig** te starten waarbij je kind voldoende kansen krijgt om te oefenen.

- Wat vind ik leuk?
 - Waarom is je kind er klaar voor?
 - Overstroom je kind om zindelijk te worden?
 - Experten aan het woord
 - Uitgelichte video's
- Brochures en magazines
 - Veelgestelde vragen
 - Beleef ook binnen ontwikkeling en groei

Vlot op de pot | Kind en Gezin

Podcast

Veelgestelde vragen

Mag de school Of de buitenschoolse opvang mijn kind weigeren als hij Of zij nog niet zindelijk is?

Mijn kindje plast goed op het potje maar houdt de stoelgang op. Wat kan ik hieraan doen?

Al enkele dagen geen stoelgang?

[Alle vragen over zindelijkheid >](#)

Brochures | Kind en Gezin

Samenwerking is erg belangrijk!

Onderzoek zindelijkheid (2021) bij ouders gaf aan:

- Zijn erg tevreden over ondersteuning door **kinderopvang!**
- Informatie van K&G wordt vaak geraadpleegd.

Zindelijkheid wordt **op consultatiebureau's K&G** op 3 vaste momenten besproken:

- cons 15 maanden: introductie en brochure
- cons 24 en 30 maanden: Hoe lukt het? Vragen? Ondersteuning nodig?

Zindelijkheid op het consultatiebureau

15 maanden

- Brochure meegeven

Rijpheidssignalen je peuter in de 'gevoelige' periode

BEGRIPEN: Je kind kan ...

- voorwerpen brengen naar waar ze horen, bv. blokjes in de doos, ie kind begrijpt: pipi hoort in het potje.
- voldoende taal begrijpen en eenvoudige aanwijzingen opvolgen. Je kind begrijpt de opdracht: 'Kom, we gaan op het potje.'
- komen vertellen dat het iets voelt of het spelen onderbreken omdat je kind bewust ervaart dat hij of zij iets in de luier gedaan heeft of aan het doen is.
- een natte of vuile luier als onprettig ervaren. Ze ook 'Wist je dat', p!

KUNNEN: Je kind kan ...

- regelmatig langere tijd zijn of naar luier droog houden, bv. na het middagpasje is de luier nog droog.
- aangeven dat hij of zij moet gaan plassen of kaka doen.
- alleen stappen, zelfstandig gaan zitten en weer opstaan.
- zelf of met enige hulp zijn of haar onderbroekje oprekken of laten zakken.

WILLEN: Je kind wil ...

- zo snel mogelijk van een natte of vuile luier af, want je kind vindt het vervelend.
- weten wat er gebeurt op het potje of toilet, je kind is nieuwsgierig.
- meewerken, de eigen wil tonen (en soms ook 'neen' zeggen).

Wat is op tijd starten?

Waken je erke van deze rijpheidssignalen? Dan zit je peuter in de 'gevoelige' periode. Je kind is dan het meest vatbaar om zindelijk te worden. Voor de meeste kinderen is dit rond de leeftijd van 18 maanden. Het stappenplan op de volgende pagina zet je op weg!

Stappenplan voor pipi en kaka overdag

Bekijk het filmpje
Zindelijkheid
zo pak je het aan!

youtube/HODG2B6KZE

1 Vroeg beginnen

Benom wat er gebeurt als je merkt dat je kind pipi of kaka aan het doen is of wanneer je de luier ververst. Doe dit al van bij de geboorte. Zo help je je kind beseffen wat er gebeurt. Kaka en pipi doen hoort bij het dagelijks leven en is niet vies.

Wat is een goed potje?

Den potje waarbij:

- je kind stevig en comfortabel zit
- je kind met beide voeten op de grond steunt
- de knieën op gelijke hoogte met de heupen staan of iets hoger

Wil je het toilet gebruiken, dan kan dat met:

- een opstapje zodat de voeten kunnen steunen en
- een verkleinbril, zodat je kind ontspannen zit en geen angst heeft, om in het toilet te vallen.

2 Voorbereiden en wennen aan het potje

Ook **als ouder** is het goed om je voor te bereiden:

- Haal de nodige materialen in huis: een goed potje, onderbroekjes, gemakkelijke kleding, ...
- Maak tijd vrij om te oefenen als je start en pas het in je dagelijkse activiteiten in.
- Maak afspraken met grootouders, kinderopvang en andere opvoeders over hoe en wanneer je wil starten met het potje.
- Waar kan je informatie vinden of wie kan je helpen als je vragen hebt (p. 12)

Wanneer deze stap?

Het stap 2 kan je starten rond de leeftijd van 18 maanden of vroeger en bij interesse (zie rijpheidssignalen, p. 4).

Opgroeien

Kind Gezin

Kernboodschappen

Op tijd starten

- Herkennen (rijpheids)signalen
- Inspelen op gevoelige periode kind

Positief Ondersteunen

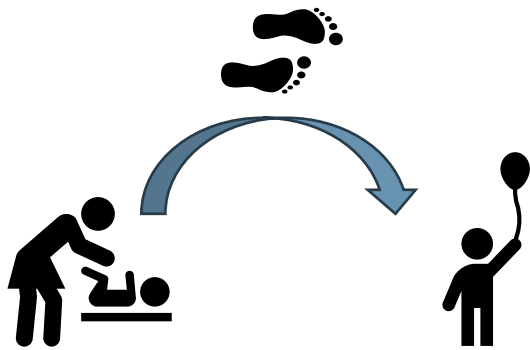
- Ontspannen sfeer
- Leerkansen bieden
- Positief benaderen (geduld en vertrouwen)

Samen ondersteunen

- Afstemming tussen:
 - Ouders
 - Grootouders
 - Kinderopvang
 - ...
- Communicatie! (Gesprekstoel)

Meer aandacht voor 'Beleving ouder en kind' in individuele gesprekken en als het moeilijk loopt.

Net als andere grote stappen voelt je kind ook bij zindelijkheid aan dat dit een belangrijke stap is...

Zindelijkheid ondersteunen kan stress geven omdat het minder voorspelbaar is..

Hoe gaat het met de ouder?

Heb JIJ nu voldoende energie?
Wat/wie kan jou helpen?

Nieuw in 2024!! Filmpjes '1000 dagen samen'

- 7 *Dit moet je weten over*
SLAPEN 11:55

Dit moet je weten over slapen
Kind en Gezin • 1,7K weergaven • 5 maanden geleden
- 8 *Dit moet je weten over*
ZINDELUKHEID 8:35

Wat je moet weten over zindelijkheid
Kind en Gezin • 1,3K weergaven • 5 maanden geleden
- 9 *Dit moet je weten over*
HUILEN 10:45

Wat je moet weten over huilen
Kind en Gezin • 1K weergaven • 5 maanden geleden
- 10 *Dit moet je weten over*
ETEN 11:25

Wat je moet weten over eten
Kind en Gezin • 1K weergaven • 5 maanden geleden
- 11 *Dit moet je weten over*
PEUTER-PUBERTEIT 7:40

Wat je moet weten over peuterpuberteit
Kind en Gezin • 1,4K weergaven • 5 maanden geleden

*Dit moet je
weten over*

ZINDELJKHEID

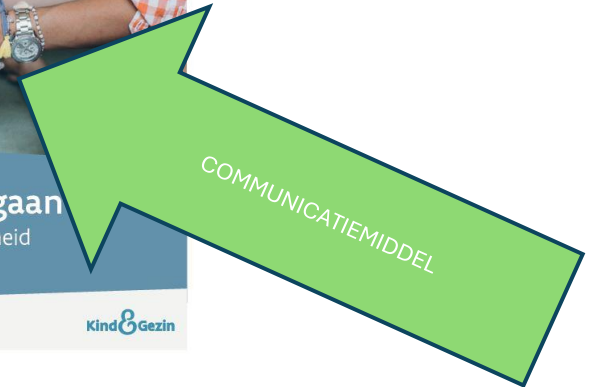
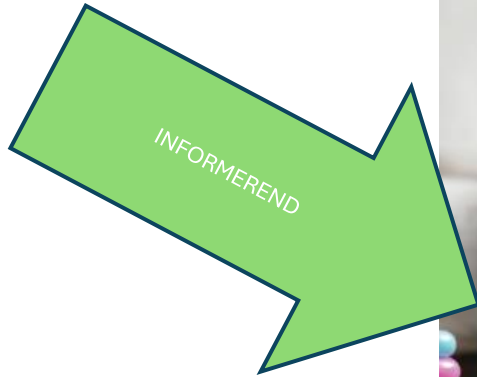
Wat je moet weten over zindelijkheid on Vimeo

A photograph of a baby sitting on a white toilet. The baby is wearing a dark-colored outfit. The background is a dark, solid color.

Klik HIER op de
titel om het
filmpje te
openen

Materialen voor ouders:

- **alle** ouders ontvangen de brochure
- **als nodig:** voorstel ter vervanging van de plaspoort: **in gesprek gaan over zindelijkheid**

Gesprekswijzer

[gesprekswijzer-zindelijkheid \(1\)
\(1\).pdf](#)

Wat beogen we?

- ondersteunende tool om in gesprek te gaan als afstemming wenselijk is of als het moeilijk loopt
- Vrijblijvend aanbod
- Online beschikbaar voor iedereen
- Vormgeving nog niet definitief: nu vorm van flyer – wordt wellicht een ‘download’ – een A4

Huidig voorstel (2 volgende dia's):

!Opgelet: de vorm zal wijzigen van

- een flyer naar een te downloaden A4 met alle info op 1 pagina***
- een (korte) vragenlijst (zonder invulruimte)***

Opgroeien

Kind & Gezin

Gaat je kindje binnenkort naar school?

Wat moet de leerkracht weten over de zindelijkheid van je kindje? Wat loopt al goed? Hoe verloopt het verder op school? Maak afspraken met de leerkracht hoe jullie samen je kindje verder ondersteunen in het zindelijk zijn.

Meer weten over zindelijkheid?

Op kindengezin.be > ontwikkeling en gedrag > zindelijkheid vind je heel wat informatie en veelgestelde vragen.

Je ontvangt een gratis exemplaar van de brochure 'Zindelijkheid, hoe pak je het aan' via Kind en Gezin. Bekijk ze hier online.

Ouders en experts vertellen hun verhaal in het filmpje '1000 dagen samen – **Wat je moet weten over zindelijkheid**'

In gesprek gaan

***Wat vinden jullie van deze tool?
Wij ontvangen graag jullie
feedback via de QR-code op de
volgende dia tegen 25 april.
Het invullen zal 10' tijd vragen.***

Feedback gesprekswijzer zindelijkheid

Hartelijk dank om mee te werken!!